

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

16 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte: Toma Nadejda,

Judecătorii: Diaconu Iurie, Catan Liliana, Guzun Ion și Boico Victor,

juducând fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2021, în cauza penală în privința lui,

Palii Petru xxxxx, născut la xxxxx,
originar și domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare:

Prima instanță: 13.03.2019 – 18.10.2019;

Instanța de apel: 06.11.2019 – 02.11.2021;

Instanța de recurs: 11.02.2022 – 16.05.2022.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 18 octombrie 2019, *pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală*, Palii Petru a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, la 3 (trei) ani închisoare, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Potrivit art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilită lui Palii Petru pentru un termen de probațiune de 2 (doi) ani.

A fost respinsă solicitarea procurorului privind încasarea din contul inculpatului Palii Petru în beneficiul statului, a cheltuielilor judiciare în sumă de 3 518 lei, fiind trecute în contul bugetului de stat.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt că, la data de 28 decembrie 2018, aproximativ la ora 20:50, Palii Petru, fiind treaz, cu permis de conducere valabil pentru categoria mijlocului de transport pe care-l conducea, aflându-se la volanul automobilului de model „Dacia Logan”, cu n/î xxxxx, se deplasa în mun. Chișinău, pe șos. Muncești din direcția str. Minsk spre bd. Iurii Gagarin. În timpul deplasării, ajungând în preajma imobilului amplasat pe str. Muncești, 73, conducătorul auto Palii Petru, nu a manifestat prudență sporită la trafic, prin ce a ignorat din imprudență

cerințele Regulamentului circulației rutiere (RCR) aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009 și anume: aflându-se în perimetrul de acțiune al indicatoarelor rutiere 1.20 anexa nr. 3 a RCR, „Trecere pentru pietoni” (porțiunea drumului destinată pentru traversarea carosabilului de către pietoni, semnalizată ca atare prin instalarea indicatoarelor 5.50.1, 5.50.2 și prin aplicarea marcajului rutier 1.14.1, 1.14.2), nu a ținut permanent seama de împrejurări, de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere, intensitatea și nivelul de organizare a traficului rutier de care trebuie să țină cont fiecare conducător la determinarea vitezei necesare deplasării în siguranță, determinarea benzii de circulație și modului de conducere a vehiculului, nu a apreciat corect situația rutieră reală pe drum în care se afla vehiculul în momentul respectiv, prin ce a încălcat cerințele Regulamentului circulației rutiere (RCR), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009, anexa nr. 1 (în continuare RCR), potrivit cărora *„participanții la trafic sunt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor de semnalizare rutieră, semnalele și indicațiile agentului de circulație, condițiile tehnice ale prezentului Regulament și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului, precum și să nu creeze neîntemeiat obstacole circulației care ar depăși pe acele care sunt provocate de circumstanțe iminente”*; pct. 4) al RCR, care prevede că *„orice participant la trafic care respectă prezentul Regulament este în drept să conteze pe faptul că și ceilalți participanți la trafic execută cerințele acestuia”*; pct. 11) lit. f) al RCR, conform căruia *„conducătorul de vehicul, înainte de plecare și în timpul deplasării, este obligat să cedeze trecerea pietonilor la trecerile pentru pietoni cu circulația nedirijată”*; pct. 45) al RCR, care prevede că *„1) conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului... d) situația rutieră. 2) În cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”*, precum și cerințele art. 22 alin. (4) din Legea nr. 131-XVI din 07 iunie 2007 privind siguranța traficului rutier, care stipulează că *„participanții la trafic sunt obligați să manifeste un comportament care să asigure fluența și siguranța traficului, să nu periclitizeze siguranța unor alți participanți la trafic”*; art. 23 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 131-XVI din 07 iunie 2007 privind siguranța traficului rutier, care stipulează că *„conducătorul de autovehicul este obligat: a) să cunoască și să respecte Regulamentul circulației rutiere”*.

În rezultatul acțiunilor imprudente ale conducătorului auto Palii Petru, care manifestând neglijența în circumstanțele sus expuse, nu a reacționat adecvat, nu a luat în considerație starea de lucruri în traficul rutier ce reflectă gradul de protecție a participanților la el împotriva accidentelor și consecințelor acestora, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, nu a adaptat o conduită corespunzătoare condițiilor de drum care i-ar fi garantat securitatea circulației, drept urmare a comis tamponarea pietonului

Cerchez Efim, a.n. 13 iunie 1954, care traversa carosabilul nemijlocit pe marcajul rutier orizontal destinat trecerii pietonilor, de la dreapta spre stânga relativ direcției de deplasare a automobilului de model „Dacila Logan”, cu n/î „xxxxx”. În rezultatul impactului, pietonului Cerchez Efim i-au fost cauzate multiple vătămări corporale grave manifestate prin: traumă cranio-cerebrală închisă, plagă contuză pe frunte, excoriații pe cap și față, hemoragii în țesuturile moi pericraniene, fractură circulară a bazei craniene cu telescoparea parțială a coloanei vertebrale în cavitatea craniană, lezarea trunchiului cerebral cu hemoragii la acest nivel, sânge în ventriculii cerebrali; traumă vertebro-medulară închisă, fractura discului intervertebral Th2-Th3, fractura corpului vertebral Th3 cu hemoragii în țesuturile moi adiacente; traumă închisă a abdomenului, rupturi-fisuri ale splinei și ficatului; traumă închisă a bazinului și a membrilor, excoriație și plagă contuză în proiecția cotului stâng, fracturi ale ambelor ramuri a osului pubis pe stânga, fractură bimalolară a gambei drepte, toate cu hemoragii în țesuturile moi adiacente.

Toate leziunile descrise mai sus au fost produse vital, prin acțiunea traumatică cu corp (-uri) contondent (-e) sau/și la lovirea de acesta (acestea), posibil în timpul și circumstanțele indicate în ordonanță, au legătură cauzală directă cu decesul și în comun, după criteriul (pericol pentru viață), se califică ca vătămare corporală gravă.

Moartea cet. Cerchez Efim, a.n. xxxxx, a survenit în rezultatul traumei cranio-cerebrale închise, manifestată prin plagă contuză pe frunte, excoriații pe cap și față, hemoragii în țesuturile moi pericraniene, fractura bazei craniene cu telescoparea coloanei vertebrale în cavitatea craniană și lezarea trunchiului cerebral, ce se confirmă prin datele necropsiei.

Având în vedere localizarea și caracterul morfologic al leziunilor depistate, la momentul impactului pietonul a fost în poziție ortostatică și putea fi orientat atât cu partea anterioară, laterală cât și cu cea posterioară a corpului spre unitatea de transport aflată în mișcare. La cercetarea toxicologică în sângele cadavrului se conține 1,11 % de alcool etilic, ceea ce la persoane produce o stare de ebrietate alcoolică ușoară, fapt confirmat prin raportul de expertiză judiciară medico-legală nr. 201803D2687 din 28 ianuarie 2019, prin care a fost efectuată expertiza medico-legală a cadavrului cet. Cerchez Efim.

3. Procurorul a contestat sentința cu apel, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea stabilirii pedepsei inculpatului și cheltuielilor judiciare, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatului Palii Petru, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa de 4 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport și dispunerea încasării din contul lui Palii Petru în beneficiul statului, a cheltuielilor de judecată în sumă de 3 518 lei.

În motivarea apelului a indicat că, prima instanță i-a stabilit inculpatului o pedeapsă prea blândă, luând în considerație circumstanțele în care a fost săvârșită infracțiunea, persoana inculpatului, precum și poziția procesuală a

inculpatului la examinarea cauzei, fapt ce atestă că scopul pedepsei și răspunderii penale, nu vor fi realizate fără privarea de libertate a inculpatului Palii Petru.

Prin urmare, partea acuzării a precizat că aplicarea pedepsei inculpatului sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, va restabili echitatea socială și va preveni săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, precum și din partea altor persoane. Or, inculpatul nu conștientizează pericolul pe care îl prezintă nerespectarea regulilor de circulație rutiere impuse fiecărui conducător auto participant la trafic și consecințele ce au survenit.

Astfel, a menționat că prima instanță la stabilirea pedepsei inculpatului, nu a ținut cont de prevederile art. 75 Cod penal, aplicându-i acestuia o pedeapsă care nu este una echitabilă în raport cu circumstanțele în care au fost săvârșită infracțiunea, și anume locul accidentului rutier care a avut loc nemijlocit pe trecerea de pietoni, parte a carosabilului care ar trebui să fie considerată cea mai sigură.

De asemenea, partea acuzării a invocat dezacordul și cu soluția primei instanței în partea respingerii solicitării privind încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare suportate în prezenta cauză penală.

În acest context, partea acuzării a indicat că cheltuielile judiciare într-o cauză penală sunt condiționate de săvârșirea unei infracțiuni care impune desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale.

Invocând prevederile art. 227, 229 Cod de procedură penală, a conchis că la caz cheltuielile judiciare suportate de către stat în cauza penală de învinuire a lui Palii Petru, în sumă de 3 518 lei, pentru examinarea cadavrului în caz de moarte violentă, și anume cadavrul, suma de 2 048 lei; determinarea concentrației de alcool etilic și prezenței surogatelor (metoda gaz-cromatografică) în sânge, urină, 1 probă, suma de 210 lei; și expertiza histologică 9 fragmente x 140 lei = 1 260 lei, urmează să fie încasate din contul inculpatului Palii Petru.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2021, a fost respins apelul procurorului, și menținută fără modificări sentința primei instanțe.

4.1. În motivarea soluției pronunțate, instanța de apel a indicat că, prima instanță corect a constatat situația de fapt și vinovăția inculpatului, efectuând cercetarea judecătorească cu respectarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, procedură care nu a fost viciată, iar în cadrul urmăririi penale nu au fost încălcate prevederile Codului de procedură penală, astfel că instanța de apel nefiind în drept să constate o altă situație de fapt decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

Cu referire la pedeapsa aplicată inculpatului, instanța de apel a menționat că la stabilirea și individualizarea pedepsei, prima instanță a ținut cont de toate circumstanțele cauzei, aplicându-i inculpatului o pedeapsă corectă și echitabilă, și anume: de caracterul și gradul prejudiciabil al

infracțiunii săvârșite, de personalitatea lui Palii Petru, de condițiile de viață ale acestuia, de circumstanțele care atenuează sau agravează răspunderea penală, precum și de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

În acest context, instanța de apel a concluzionat că, prima instanță corect a aplicat prevederile legale și în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal.

De asemenea, instanța de apel a constatat că inculpatul și-a recunoscut vinovăția în săvârșirea infracțiunii incriminate și a conlucrat activ cu organele de urmărire penală, se căiește sincer de cele comise, anterior nu a fost în conflict cu legea penală, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, a restituit prejudiciul cauzat succesului părții vătămate, precum și a executat efectiv pedeapsa stabilită condiționat pentru un termen de probațiune de 2 ani.

Astfel, ținând cont de circumstanțele săvârșirii infracțiunii, conducându-se de principiile generale de stabilire a pedepsei prevăzute de art. 61 alin. (2) Cod penal, luând în considerație caracterul infracțiunii, care potrivit art. 16 Cod penal, este una gravă, săvârșită din imprudență, ținând cont de noile limite minime și maxime ale pedepsei cu închisoarea prevăzute de art. 264 alin. (3) Cod penal, instanța de apel a conchis că prima instanță corect a statuat că în privința inculpatului Palii Petru, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) Cod penal, pedeapsa stabilită sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, aplicată prin prisma art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune de 2 ani, este una echitabilă.

Prin urmare, instanța de apel a reținut că pedeapsa stabilită inculpatului cu suspendare condiționată a executării acesteia pe un termen de probațiune, este una legală și rațională, întrucât inculpatul Palii Petru se căiește sincer și regretă cele săvârșite, acesta se caracterizează pozitiv, or, acordarea posibilității acestuia, ca în termenul de probațiune, prin comportare exemplară și muncă cinstită, să îndreptățească încrederea ce i s-a acordat, va oferi o mai bună protecție intereselor societății decât izolarea vinovatului de societate.

În opinia instanței de apel, nu pot fi reținute argumentele acuzării cu privire la blândețea pedepsei stabilite inculpatului, deoarece la aplicarea acesteia, în vederea corectării, reeducării, precum și ca măsură de pedeapsă, instanța a ținut cont în deplină măsură de motivul și gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de faptul că acesta se caracterizează pozitiv, are un copil minor la întreținere, este căsătorit și angajat în câmpul muncii, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării, astfel, prima instanță aplicându-i inculpatului o pedeapsă legală, întemeiată și echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei, sub formă de închisoare cu suspendare condiționată a executării acesteia, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport,

or, prima instanță a reținut că aplicarea pedepsei închisorii, cu executare, în circumstanțele ce caracterizează fapta săvârșită, și anume prezența unui copil minor la întreținere, ar înrăutăți considerabil situația acestuia și ar provoca consecințe capabile de a afecta și desconsidera factorul uman, făcând inechitabilă pedeapsa penală.

Așadar, instanța de apel a respins argumentele părții acuzării cu privire la dezacordul cu pedeapsa stabilită inculpatului de către prima instanță, or, pedeapsa aplicată de către această instanță, corespunde atât principiului proporționalității, precum și scopului pedepsei penale prevăzut de art. 61 alin. (2) Cod penal, întrucât stabilirea pedepsei închisorii, cu executare reală, luând în considerație gravitatea infracțiunii săvârșite și urmările acesteia nu va asigura realizarea scopului pedepsei penale și nu ar contracara săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea condamnatului cât și altor persoane.

Cu referire la solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului în beneficiul statului, suportate pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară (medico-legală) nr. 201803C2687 din 28 ianuarie 2019, instanța de apel a stabilit că prima instanță corect și legal a respins aceste solicitări, or, este obligația pozitivă a statului de a administra probele necesare în vederea constatării faptei penale, identificării făptuitorului și, implicit, asumarea cheltuielilor aferente procesului din contul statului.

În acest context, reținând prevederile Hotărârii Curții Constituționale nr. 116g/2018 privind excepția de neconstituționalitate a unor dispoziții din articolul 142 alin. (2) din Codul de procedură penală, instanța de apel a conchis că cerința părții acuzării privind dispunerea încasării din contul inculpatului Palii Petru în beneficiul statului, a cheltuielilor judiciare în sumă de 3 518 lei, corect a fost respinsă de către prima instanță și trecute în contul statului.

5. Procurorul în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea pedepsei stabilite inculpatului și cheltuielilor judiciare, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanța de apel, în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului partea acuzării menționează că instanțele de fond, la individualizarea pedepsei stabilite inculpatului, nu au ținut cont de toate circumstanțele cauzei, nu au respectat prevederile art. 61 și 75 Cod penal. Or, aplicarea unei pedepse neprivative de libertate inculpatului Palii Petru care a săvârșit o infracțiune cu un grad prejudiciabil sporit, nu va contribui la realizarea scopului principal și anume ca sancțiunea penală să-și poată îndeplini mai eficient rolul preventiv-educativ.

Astfel, invocă că instanțele de fond eronat au aplicat la caz, instituția suspendării condiționate a executării pedepsei inculpatului, pentru săvârșirea unei infracțiuni grave, în contextul în care inculpatul nu a demonstrat că regretă și că se căiește pentru fapta săvârșită, întrucât la un interval de doar 12 luni după săvârșirea faptei de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, pentru ce a fost condamnat prin

sentința Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 13 iunie 2019, în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal, inculpatul săvârșește o infracțiune mai gravă, fiind implicat deja și într-un accident rutier soldat cu decesul persoanei.

Cu referire la cheltuielile judiciare, partea acuzării menționează că instanțele de fond nu au acordat deplină eficiență prevederilor art. 227-229 Cod de procedură penală și eronat au respins solicitarea privind încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 3 518 lei din contul inculpatului Palii Petru în beneficiul statului.

În acest context, susține că obligația inculpatului condamnat de a suporta cheltuielile judiciare este principală, în contextul în care săvârșirea infracțiunii atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, inclusiv pentru a i se aplica infractorului pedeapsa de a suporta cheltuielile judiciare, îi revine acestuia în principal.

Mai mult, indică partea acuzării că prin Legea nr. 316 din 22 decembrie 2017 (MO nr. 40-47/108 din 09 februarie 2018), a fost abrogat alin. (2) din art. 143 Cod de procedură penală, fapt ce atestă intenția legiuitorului de a pune cheltuielile judiciare în sarcina inculpatului, modificări care se extind și asupra situației inculpatului Palii Petru, întrucât expertiza judiciară a fost ordonată și efectuată la 28 ianuarie 2019 (f.d.53-55, vol.I), or, potrivit art. 3 Cod de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

În concluzie, acuzarea precizează că trecerea cheltuielilor judiciare în contul statului, contravine prevederilor art. 16 alin. (2) din Constituția RM.

6. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

După cum rezultă din materialele cauzei, recurentul invocă drept temeiuri pentru declararea recursului prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazurile când 6) *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, și 10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

În sensul prevederilor art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de

procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conținutul aceluiași norme rezultă, că instanța de apel, urma să soluționeze paralel cu starea de fapt și chestiunile de drept, inclusiv *dacă normele de drept procesual penal, au fost corect aplicate*. În cazul în care s-ar fi constatat încălcări ale prevederilor legale referitor la ele, hotărârea primei instanțe urma a fi desființată cu rejudecarea cauzei.

Potrivit recursului declarat se atestă că, partea acuzării critică decizia instanței de apel în partea individualizării pedepsei stabilite inculpatului Palii Petru și soluționării cerinței procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată din contul inculpatului.

Colegiul penal lărgit, verificând legalitatea deciziei instanței de apel sub aceste aspecte, constată că această instanță, la examinarea apelului, nu a respectat întru totul prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Prin urmare, temeiurile invocate de procuror parțial și-au găsit confirmare în cauza dată, ceea ce duce la casarea parțială a deciziei instanței de apel în partea soluționării cerinței procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată din contul inculpatului, deoarece eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Având în vedere cele constatate, instanța de recurs atestă că potrivit sentinței primei instanțe, Palii Petru a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite pentru un termen de probațiune de 2 ani, și respinsă solicitarea procurorului privind încasarea din contul inculpatului Palii Petru în beneficiul statului, a cheltuielilor judiciare în sumă de 3 518 lei, acestea fiind trecute în contul bugetului de stat, soluție care a fost menținută și de către instanța de apel.

Astfel, judecând cererea de apel depusă de procuror, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel corect a statuat că pedeapsa aplicată inculpatului Palii Petru pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, de către prima instanță, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pentru un termen de probațiune, este una echitabilă și corect individualizată, ținând cont de motivul și gravitatea infracțiunii, de persoana celui vinovat care se caracterizează pozitiv, are un copil minor la întreținere, este căsătorit și angajat în câmpul muncii, însă Colegiul penal lărgit consideră că pripit a concluzionat asupra netemeinicii cerinței acuzatorului de stat privind dispunerea încasării cheltuielilor judiciare în sumă de 3 518 lei, din contul inculpatului Palii Petru, în beneficiul statului.

În acest context, instanța de recurs constată că de fapt, instanța de apel nu s-a expus asupra argumentelor părții acuzării care în cadrul ședinței

instanței de apel, sub aspectul cheltuielilor judiciare, a făcut referire și la prevederile art. 227, 229 Cod de procedură penală, precum și la modificările operate la art. 143 Cod de procedură penală.

Întru elucidarea acestor aspecte, Colegiul penal lărgit menționează că potrivit art. 227 Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, normă generală, care nu obligă statul să suporte cheltuielile, ci să le achite la momentul necesar pentru a facilita operativitatea acțiunilor organului de urmărire penală și pentru a nu condiționa încălcarea termenului rezonabil prin încasarea cheltuielilor judiciare de la părțile în proces.

De asemenea, art. 229 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, statuează că cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului. Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeuri de nereabilitare.

Însă, contrar celor stipulate de legea procesual penală, Colegiul penal lărgit consideră că instanța de apel nu a ținut cont de aceste prevederi legale.

La caz, Colegiul penal lărgit precizează că instanța de apel nu a motivat și nu a stabilit circumstanțe concrete ce ar justifica respingerea cererii procurorului cu privire la compensarea costului cheltuielilor suportate pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară medico-legală nr. 201803C2687 din **28 ianuarie 2019** (f.d.53-55, vol.I), în sumă de 3 518 lei, or, potrivit prevederilor art. 229 alin. (2) Cod de procedură penală, încasarea cheltuielilor de efectuare a expertizei este un drept discreționar al instanței. Norma juridică respectivă urmează a fi interpretată ținând cont de **modificările operate prin Legea nr. 316 din 22 decembrie 2017, în vigoare la 09 februarie 2018**, prin care a fost exclus alin. (2) al art. 143 Cod de procedură penală, care prevedea că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) al normei respective, se face din contul bugetului de stat.

Prin urmare, voința legiuitorului a fost îndreptată spre analizarea și soluționarea în fiecare caz concret a chestiunilor privind compensarea cheltuielilor judiciare.

Mai mult, Colegiul penal lărgit evidențiază și faptul că instanța de apel nu a luat în considerație nici declarațiile inculpatului Paliu Petru, care fiind audiat în cadrul ședinței instanței de apel la data de 02 noiembrie 2021, a comunicat că este de acord să achite cheltuielile judiciare suportate la caz (f.d.33, vol.II).

Reieșind din cele sus menționate, Colegiul penal lărgit conchide că erorile de drept constatate supra se încadrează în cele prevăzute de pct. 6)

alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, deoarece instanța de apel, nu a respectat prevederile art. 414 Cod de procedură penală, și, ținând cont de faptul, că erorile comise de către instanța de apel, nu pot fi reparate în instanța de recurs, decizia atacată urmează a fi casată parțial, în partea soluționării chestiunii privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare, cu remiterea cauzei în această parte pentru rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, în rest, celelalte dispoziții ale hotărârii atacate urmând a fi menținute.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să înlăture erorile constatate mai sus, ținând cont de motivele casării deciziei atacate și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție.

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2021, în cauza penală în privința lui Palii Petru xxxxx, în partea soluționării chestiunii privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare, și dispune rejudecarea cauzei în această parte, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest decizia contestată, se menține.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată în partea în care a fost dispusă rejudecarea, în rest este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **30 iunie 2022.**

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion

Boico Victor